

foretrækker at laane dem ud i en mere solid anden Prioritet, og skal man saa overhovedet have præsteret Boliger for den almindelige Befolkning, gøres det af Folk, som danner sig en Forretning af at bygge Huse og søger at faa alle de til Husenes Opførelse fornødne Midler tilvejebragt ved Laan. Den Forandring er der efter min ringe Erfaring sket i det moderne Beboelsesbyggeri herhjemme i de senere Aar.

Den højtærede Minister sagde, at han vidste ikke, hvorvidt hans Betragtning hvilede paa Aandssvaghed hos ham paa et enkelt Punkt. Det tror jeg ingenlunde er Tilfældet, men paa den anden Side maa jeg erkende, at jeg ikke kan forstaa, at man, naar man taler om at gaa til en Laanegrænse af 80 pCt. af Ejendomsskylden — og det vil formentlig sige, at det er de sidste 5—10 pCt., altsaa fra de 70 til de 80 eller fra de 75 til de 80 pCt., Staten eventuelt kan „komme ud af svømme med“, som man siger — er bedre stillet, naar man har ydet hele Laanet. Jeg kan ikke se, at Staten kommer mere i Klemme, eller at dens Risiko bliver større, hvis den tillod et amortisabelt Kreditforeningslaan i første Prioritet, f. Eks. til 4 pCt., hvilket antagelig vilde blive op til 60 pCt. af Ejendomsskylden, og saa selv tog de sidste 20 pCt. Jeg tillod mig at anføre det analoge Tilfælde, at Københavns Kommune, som er stor Grundejer og derfor har lidt Erfaring paa dette Omraade, tillader de vedkommende at tage baade et amortisabelt Førsteprioritetslaan og et amortisabelt Hypoteklaan som anden Prioritet, og saa staaer Kommunen selv som Grundejer i tredje Prioritet. Overfor Boligforeninger, som møder med nogle faa Skillinger i Lommen, gaar man, som jeg nævnede, op til, jeg tror, 85 pCt., og jeg kan ikke indse, at Risikoen for Kommunen skulde være større, end hvis den selv stillede alle de 85 pCt. til Raadighed. Jeg mener, at ogsaa Statsmidlerne vilde forslaa bedre og komme til mere Nytte, end de gør, naar det er saa forholdsvis faa, der bliver begunstiget, efter det Krav, der faktisk er paa dette Omraade.

Theilmann: Ogsaa jeg vil gerne have Lov til at takke den højtærede Finansminister for Svaret paa min Forespørgsel. Jeg forstaa altsaa den højtærede Finansminister saaledes, at den Henstilling, Folketingets Udvalg har gjort til Finansministeren i Betænkningen, idet det skriver: „skal Udvalget særlig fremhæve, at der

til dette „Overskud“ bør regnes al den Værdiforøgelse, som ikke er en Følge af Forbedringer paa Ejendommen, Afdrag paa Prioriteter o. lign.“, kun kan komme til Anvendelse paa de Byggeforeninger, der selv i deres Vedtægter har foreslaaet eller fastsat saadanne Regler, hvorefter Værdiforøgelsen kan henregnes til Overskud. Altsaa baade for de bestaaende og de i Fremtiden kommende Foreningers Vedkommende vil Finansministeren ikke foredre en saadan Bestemmelse indsat.

Jørgen Berthelsen: Jeg vil blot bringe den højtærede Finansminister en Tak for det imødekommende Svar paa mine Udtalelser om det solidariske Ansvar. Jeg er temmelig sikker paa, at hvis der kan gøres nogen Indrømmelse overfor de Folk, vil den blive modtaget med stor Glæde.

Finansministeren (Brandes): Jeg har kun en Bemærkning at gøre til det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds (Christiansen), som undrede sig over, at jeg kunde mene, at Staten ikke var ens stillet, enten den udlaante paa første Prioritet 80 pCt. af Værdien eller paa anden Prioritet op til de 80 pCt. Efter hans Opfattelse var den stillet ganske ens, vilde løbe den samme Risiko, enten den laante det hele Beløb paa første Prioritet eller kun en Del af det paa anden. Det er jo ikke umuligt, at der kan blive Risiko ved saadanne Byggeforeningshuse, at der pludselig kunde indtræde en saadan Tilstand, at den Art Bygninger sank stærkt i Værdi. Jeg maa sige, at sligt har ikke været Tilfældet. Staten har ikke lidt noget Tab, men hvis der kommer saadant Tilfælde, vil Statens Tab efter min Mening reduceres stærkt derved, at der dog er et virkelig Aktiv, som Staten kunde komme til at overtage. Staten maatte i alle Tilfælde, hvis den laante paa anden Prioritet, paa en ganske anden Maade abandonnere det Laan, den havde ydet. Det var det ene. Dernæst maa jeg sige, at rent procentvis set forekommer det mig, at naar man udlaaner 80 pCt. og deraf maaske taber de 10 pCt., er det dog et mindre Beløb, end naar man f. Eks. udlaaner 30 pCt. og deraf taber de 10 pCt.; saa taber man $\frac{1}{3}$; i det første Tilfælde kun $\frac{1}{8}$. Dette forekommer mig at være tilstrækkeligt til at forklare det ærede Medlem, hvorfor jeg mener paa Statens Vegne at maatte ræsonnere paa denne Maade. Jeg vilde ærlig talt ogsaa ræsonnere saaledes paa